

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Éves 6 pengő, félév 3 pengő
 Egyszeri szám ára 15 fillér
 Hird. egész évre 10 pengő.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
 Főmunkatársak:
 Dr. Szász Ferenc, Dr. P. Jánosy Béla.
 Felelős szerkesztő: Dr. Parádi Ferenc
 Felelős kiadó: Tóth Kálmán.

Capitulajdonos: MINERVA R.
Megjelenik minden szombaton.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Kolozsvár, Brassai-utca 5. szám.

A nagypénteki gyász tanulsága

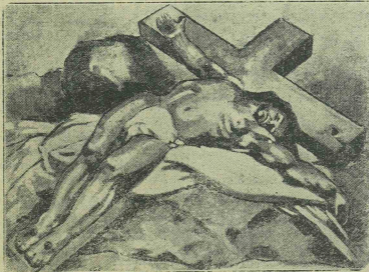
Ilyenkor, a Krisztus feltámadását jelentő húsvét előtti hétköznap nekünk, keresztényeknek, akik változó külső megjelenési formákban bár, de lényegileg az ő vallásának vetői vagyunk, nem fölösleges a mindennapi robotos munka lendület és íze mellett a történelmi napokra gondolni, melyeknek nem ártott a 2000 esztendő múltját most is elevenen élnünk előtűnk. Azokra a történelmi napokra, melyekben a keresztény vallás isteni alapjainak szünetnie, verejtékeznie kellett, s végeztetnie látszott, hogy igazságának diadalmát érvényre juttassa.

Nagy-péntek nélkül sohasem lett volna húsvét, s a húsvéti ünnep és díszítés a nagy-péntek szomorúságával és szomorúságával és az ászával kellemes megismeretnie a keresztényeknek. A nagy-péntek, mely a krisztusi dráma befejezése volt a szomorúságunk, a kezdeti év, az is, azt a hatalmas tanulatot tartogat számunkra, hogy a sikerért eredményért dozatot, sőt áldozatot kell adni. Krisztus, az Isten fia, minden hatalommal és erő birtokosa a földön egyaránt, isteni hatalomával más-más, mint is megalkalmatlán volt a kereszténység. Könyveden, személynéki rándulásával, kezének egy lendületével, s mit ért nem lehet. Azért, mert a keresztény vallást nem őri angyalok, hanem földi emberek számára szerette. Embertől módon és emberi eszközökkel alapította meg a kereszténységet, tizenkét éves korától harmincével készülő a nagy munka, ezután három éven át szakadatlanul járva-keelve, árada, dolgozva, tanítva, gyógyítva, hogy harminc-öt évvel korábban csúfos keresztalattal szenvedjen azért, sok jóért, amit emberek százai-ezreivel cselekedett.

Ha tehát egy Isten tudta és akarta vállalni a szenvedést, ebből önként következnek az, hogy nekünk, emberek-

nek sem szabad elvetni magunkat a szenvedés gondolatát. A történelem folyamán egyének, népek, nemzetek mentek át szörnyű szenvedéseken. Elég csak arra rá mutatni, hogy a keresztény vallás megerősödése milliók megmentője, nő és gyermek vertanulhalálába került, s az erőszak fegyverével leigázott népek, nemzetek rabsló-gasorsra elvezetett szenvedések forrásává változott rájuk nézve.

Amde ha minden szenvedés hiábavaló volna, ha hazatalanul hullana annyi könny, vér és verejték, akkor Krisztus szenvedése se tudta volna megváltani a világot. De tudjuk, hogy nem volt hiabavaló az ő szenvedése és

szülő farizeusok és irástudók gyűlölete és féltelme nem tudta sirját zárva tartani! A szenvedés tehát nem hiábavaló. A könny kipárad, a verejték felszárad, a vér hül-lása előtt, s a szenvedés után megnyugvás, béke, öröm és diadal lesz urrá a lelkekben, — de csak akkor, ha igaz az ügy, amiért szenvedünk, ha igaz az ügy, amiért meghalunk, ha igaz az ügy, ami magában hordozza a siker feltételeit. A szenvedés emléke azonban az öröm napjaiban is kötelez. Krisztus megszeretett nekünk a földöntúli örökélet zálogát véve hüllása árán. Bontótt nagy ár, ha megmondjuk, hogy egy Isten vére hullott és egy Istennek kellett meghalnia a halandó emberért. A húsvéti öröm fehér színe előtt a nagy-péntek fekete gyászba elevenen emlékeztet az emberiség megváltásának nagy, isteni teljesítményére. Az emberi szenvedés is fájdalmas, de mi az egy Isten szenvedéséhez képest, aki az egész világot vállalta a véres, verejtékes, gyallatos keresztalattal. A nagy-péntek gyászba a kereszténység gyászba, de az a gyász nem sivár és vigasztalan, mert Krisztus, kinek életlen testét most a kereszt vas-szegelet tartják, harmadnap mulva az élet győzelmét fogja hirdetni a világnak!

EGYETMÉNYI KÖNYVTÁR

144 Könyvtár - Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

KOLOZSVÁR

MAGYAR ÉLETÜNK KÉRDÉSEI

A miniszterelnök beszéde a közigazgatásról

Köztudomásu, hogy egy ország életének rendes, zavartalan menete a jó közigazgatástól függ. Amelyik ország közigazgatásilag jól megvan szervezve, s ha közigazgatásának szövevényes gépezete kihagyások, zökkenések nélkül működik, akkor az az ország az általános nyugalom és fejlődés vonalán halad. Ebből a szempontból bír különös jelentőséggel az a beszéd, melyet a magyar miniszterelnök Budapesten, a betel-
 tük közigazgatási továbbképző tanfolyam megnyitá-
 sakor mondott. Ez a beszéd nemcsak a tanfolyam hallgatóinak szólt, de szólt az egész országnak, mindenkinek, akinek a közigazgatással bármínő kape-
 lata van — és ugyan kinek ne volna kapcsolata? —
 de szólt első sorban azoknak, akik ennek a közigaz-
 gatásnak közvetlen munkásai, irányítói ma és lesznek
 a jövőben.

A nagyszabású beszéd gondolatmenetét az aláb-
 bbiakban adjuk.

— A nemzetet vezetni kell. A vezetésre a nemzet
 elítje hivatott. (A nemzet elítje: a nemzet fiainak
 legjáva szellemben és tudásban. Szerk.) Az elit az
 erkölcs, a tudás, a feladat elítje és az akarat elítje.
 Elítnek érzi a nemzeti feladatot, vállalja azt — s így
 a leger, ebben érzi a nemzethez tartozást. A nemzet
 elítjéhez csak azok számíthatnak, akik erkölcsileg
 magasabban állanak, illetőleg, akik erkölcsileg ott
 állanak, ahol minden embernek állania kellene.

Az elithez tartozik a falu lakója is, ha erkölcsi-
 leg megüti azt a magas mértéket és példával, tanács-
 csal és irányítással ilyen irányban hat embertársaira.
 Az elit azután mindenestre a tudás elítje is. A fel-
 adat elítje is, mindazoké, akikre a nemzet olyan fel-
 adatokat bízott, amelyek teljesítésénél más embere-
 ket, vagy az emberek nagyobb körét közvetlenül, vagy
 közvetve befolyásolhatja. Ezek feladata a nemzet ve-
 zedése. A nemzetvezetés államvezetés, még pedig min-
 den fokon az egész állam vezetése. Bármilyen állás-
 ban lehet valaki, az egész államvezetésben, az állam-
 vezetés egységes munkájában vesz részt, ami nem
 jelenti azt, hogy mindenki beleüssze az orrát, hanem
 mindenki foglalkozzék azéval. Az államvezetés tehát
 részvétel a nemzetnevelésben is, mert minden köz-
 tisztviselőnek a maga helyén olyan erkölcsi magas-
 laton kell állnia, hogy a társadalmat a maga példájá-
 val irányítsa, sok szó, sok beszéd, különösen saját
 egyéni magaviseletével ellenkező beszéd nélkül.

A részvétel a nemzetvezetésben, mint hivatalos
 nemzetvezetésben elsősorban megértést kíván az ál-
 lam valamennyi feladatával, az államvezetésnek min-
 den néven nevezendő funkcióival. Kívánja ezek
 megértését és átérését. Kíván elmélyülést a nemzet-

vezetésben és kiválóan a nemzet mivoltában, am-
 ma különösen szükségünk van, mert a mai Euró-
 ban újra olyan gondolatvilágot-formáló erőket élt
 amidőn fontos, hogy ismerjük és önmagunkban
 juk saját nemzetmozgalmunkat, amely nemzetünk
 korakert és létjogosultságát ad, mert különben
 szűnünk magyarok lenni. Tehát a nemzet mag-
 mivoltába való elmélyülésnek feladata áll előtte.

A nemzetvezetéshez tehát önképzés kell, ism-
 tek szerzése, ismereteknek olyan átgondolása és
 magunkba való olyan leszűrése, amely önkéntel-
 is helyes eslekvéshez vezet, tehát nemcsak funk-
 nőriusokat, hanem emel sokkal többet, emben
 farag mindnyájunkból az élet minden körülmé-
 között. Különösen a fiatalokra áll ez, amelynek
 irányban haladnia és elmélyülnie szükséges.

Ez aztán ahhoz is vezet, hogy a közönségtől
 nemzetet lássuk, tehát amikor a közönséget kiszö-
 juk, irányítjuk, vagy ügyeit intézzük, sohasem
 zönséget az egyes embert lássuk, hanem a nemzet
 mert mindig nemzetet irányítunk és a nemzet ügy-
 intézzük a legkisebb egyes esetben is, amelyet
 zünk. Ezzel a nemzetet neveljük is.

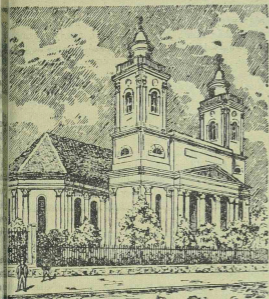
Egy másik szempont, amelyre mindig gon-
 nunk kell, hogy amikor mint tisztviselő, vagy
 helyen közfunkcióban a nemzet ügyeit intézzük,
 sersmind társadalmat is vezetünk és nevelünk,
 mindnyájan a társadalom tagjai vagyunk. Mély
 lősség-tudattal kell eslekednünk, mert nem sz-
 elfelejtünk, hogy nemcsak a közfunkciók, hanem
 köztisztviselőnek minden egyéb eslekedető is ha-
 tartozik a vezetéshez, mert az mind nemzetvezet-

A vezetés azonban nem parancs. A parancs
 óráig működik, de társadalmat még sohasem fo-
 igazán és még sohasem tartott össze. A parancs
 szelarthatja és formálhatja a jelen társadalmát,
 jövő társadalmát soha. A vezetés elsősorban p-
 adás.

A másik: parancs helyett megértés. Az em-
 ket meg kell érteni és ügyüket nem szabad ügy-
 teleni, hogy az ügy legyen a norma, az ember
 pedig egyformáknak, számoknak nézzük, akik
 legyen szed.

Aki vezet, annak tudnia kell, hogy milyen
 karakterű emberekkel áll szemben. Az embere-
 lönböző csoportjait eleve ismerhetjük megvonal-
 ban és az ő gondolatvilágukba bekapcsolódva
 saját érveléseinkkel élünk. Nem közöljük vele-
 a jog ezt, vagy azt így vagy úgy írja elő, hanem
 6 gondolkodása szerint is megértéssük vele,
 valaminek miért kell így, vagy úgy lennie.

Templom és kultúra

A Magyar-utcai kétáru református templom felett elröppent az idő, pedig még frissnek látszó külső épje, mely a korúlevő dús lombozatú fák terebélyesül kitékintget, el nem árulná, hogy az idén keletkezésének 100-dik esztendejét érte meg. A csendes, tiszta, előkelően komoly és nyílegyenes Magyar-utca mindaddig némán és nyugodtan áll a kéttornyú templom. Némán, mert a templom nem zajos vitatkozással élje, s nyugodtan, mert a templom a belső béke és nyugalom háza. Istennek háza.

A keresztény templom mindig a kultúra központja volt. Mi erdélyiek, akik a magyar történelem folyamán sok vihart megértünk, sok megpróbáltatás keresztesül mentünk, nyelvünk, nemzeti jellegünk védelmi harca idején mindig két korgonyba kapaszkodtunk: a templomba és az iskolába. Egyik megtartott hitünkben, a másik megerősített anyanyelvünk-

ben. A vallás és az anyanyelv a két legerősebb fedezék, ahonnan kívülről jövő idegen szellem támadásai ellen eredményesen védekezni lehet.

Ezeknek a fedezéknek csodálatos erejét mi, erdélyiek ugyancsak kipróbálhattuk a legutóbbi 22 esztendő alatt. Az a szellem, melyet egy igazságtalan béke, elszakítva az anyaországtól, ránk szabadtított, első sorban iskoláinktól, aztán templomainktól akort megfosztani. Iskoláinktól ténylegesen, amikor elvette, vagy megfosztotta nagyrészüket, s templomainktól akkor, amikor az ortodoxia híveinek túlfügő számában emelte a kupolás templomokat abban a hidegkamban, hogy régi magyar kereszties és ércgombos tornyainkban el fog halkulni, vagy végleg meg fog szűnni a templomba hívő harangok szava...

Hát nem halkult el és nem szűnt meg végkép se, amint hogy nem lehetett iskoláink falait se lerombolni annyira, hogy feltűve örözött anyanyelvünket, s vele keresztény magyar kultúránk alapját meg ne őrizhettük volna. Erdélyi az erdélyi magyarság kétségbeesett éni-akarásán kívül az iskola és a templom tartották meg az egyetlen magyarságnak. Ezt nem lehet és nem szabad egyetlen magyar embernek sem elfelejteni, se itt Erdélyben, se ott az anyaországban.

Nemes emlékü Pataki Mihály kolozsvári főbíró, ha nem is tudta annyira 1821-ben, mint mi, most, száz év múlva, egy kétvezédes idegen urakom után, hogy mit jelent a rozoga fatemplom helyett kéttornyú közházat emelni az Istennek, de mégis csak érezte, hogy a kö tömörsége keményíti a hit erejét, a hűtelket zengőbbben visszaverik a magyar szó csevegését, mely a szoltárok szárnyain száll az egék felé a világ keresztény templomaiból. Száz év nem sok idő egy nemzet életében, de száz év alatt nemzetek tűnhetnek el a történelem örvényében. Mi nem tűntünk el, hanem kiemelkedtünk a történelem örvényéből. Élünk, vagyunk és leszünk, amíg ezt a szent földet Erdélynek nevezik. S hogy ez így lehet, abban biztos része van a szászrendős kolozsvári Magyar-utcai templomnak is...

Az erdélyi református egyházkerület közgyűlése

Nagy ünnepe volt szombaton, március 29. én az erdélyi reformátusságnak. A felszabadulás óta első gyűlésére jöhettek össze ez az ősi lelki közösség. Az őszáz erdélyi elkészítés és házas egyházmege képviselőjén kívül Kolozsvárra érkezett erre az alkalomra dr. Ravasz László püspök, Büffy Dániel földművelésügyi miniszter, a kormány képviselőjében Fáy István és közoktatásügyi államtitkár, Bethlen István ny. miniszterelnök. Tíz órakor a felügyő orgona jelezte az ünnepélyes közgyűlés kezdetét, a kolozsvári Református Teológiai Fakultás dísztermébe bevonult Vásárhelyi János erdélyi református püspök, Teleki Artúr vezető főgondnok, Bethlen György és Büffy Miklós főgondnokok kíséretében.

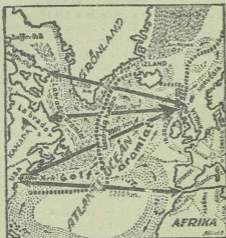
A közgyűlés Vásárhelyi János püspök imája után Teleki Artúr megnyitójával kezdődött, amelyben

a főgondnok az elmúlt házas év súlyos megpróbáltatásairól beszélt. A megnyitó után tiszteletbeli tagokká választották meg Ravasz Lászlót, Palaky Tibort és Benedek Zsoltot, majd betöltötték az egyéb tisztségeket is.

Vásárhelyi János püspök hivatalos jelentésében kifejtette, hogy az emberiség történelme újabb és újabb tanúságterekkel hirdeti, hogy Isten vezetése keze sohasem hiányzik az emberi történelem nagy eseményeinek alakításából. Isten megsegített Gúntana illesse hála Kormányzó urunkat, aki biztos kézzel, szilárd hittel vezérelte népet a szabadság útján.

A közgyűlés kimondta a Magyarországhoz visszacsatolt keleti és erdélyi területeken fennálló református önkormányzati testületeknek a magyarországi református egyház többi részével való egyesítését.

A „Magyar Nép“ külpolitikai szemléje

Hova, merre a tengeren? Az Anglia gyors és sikeres megsegítésére vállalkozó Amerikának ma már a legnagyobb gondját az képezi, hogy az Angliának szánt hadianyagot miként szállítsa át a tengeren úgy, hogy német búvárhajókba ne ütközzenek, bombázó repülőkkel ne találkozzék. A szállítás az eddigi terv szerint Labrador—Grönland—Island és északnyugati Anglia között bonyolítottik le. Csakhogy ennek az útvonalnak $\frac{3}{4}$ része beleesik az Északi Sark övezetébe, ahol a hajózás télen lehetetlen, nyáron pedig rendkívül nehéz, mert állandóan köd és jéghegyek fenyegetik a hajót. Mind erre most jelentette ki Németország, hogy a búvárnaszádok és a repülőek hatókörébe vonta be Izlandot is. Tehát nagyobbodó veszedelem a különben is nehéz útvonalon. Tekintettel arra, hogy a német harcú repülőgépek 2000 kilométerre is eltávolodhatnak támaszpontjaiktól anélkül, hogy hazatérésük veszélyeztetve volna, az amerikai segítség alapján véve félértékűnek látszik. Hiszen máris olvashatjuk, hogy amerikai csapatsszállító hajók és hadianyaggal megrakott tartályhajók súlyednek el az Atlanti óceánon. A teljes „totális“ búvárhajó-harc még nem bontakozott ki a maga igazi tökéletességében. E téren is még meglepetésekre lehet számítani. Téképtünk szemléletében mutatja, mielőda veszedelmekkel kell megküzdenie a segítséget nyújtó Amerikának.

Jugoszlávia...? Akár hozzuk kapcsolatba, akár nem, külügyminiszterünk legutóbbi berlini látogatását a jugoszláv esatlakozással a tengelyhatalmakhoz, — kétségtelen, hogy a jugoszláv események önmagukban véve is rendkívül érdekesek és fokozott figyelemre tarthatnak számot. Jugoszlávia esatlakozott a tengelyhatalmakhoz, de utána közvetlenül fontos fordulat történt: nemesak a kormány mondott le, hanem a kiskoru király helyettese, a kormányzóherceg is, és a fiatal király katonaminiszterelnökkel alakított kormányt. Illetékes belgrádi helyen kijelentették,

hogy ennek a fordulatnak tisztán belpolitikai jellege van, a külpolitikához semmi köze. Akár vé köze, akár nincs, Magyarországot, amely tözszomzdos Jugoszláviával és „örök baráti szerződés“ köh hozzá, ez a fordulat mindenképen egészen közérdeklí. Ha ez a jelentőség tényleg csupán belpolitikai, nekünk azért kell figyelemmel kísérnünk, me egy ország belpolitikai helyzetének ilyen vagy olyan alakulása sohasem lehet egészen közömbös egy szomszédos országra nézve. Ha pedig ez a fordulat még külpolitikai etemekkel keveredik, akkor sokszorosít indokolt ez a figyelem, mert ma az országok a világátfogó külpolitika acélfonalán könnyű karikák, melyek a fonál legkisebb mozdulatára is mozgásba jönnek. Az az érzésünk, hogy a következő napokban hallunk még sok érdekes dolgot Jugoszláviáról...

Mikor lesz már vége? Románia kondukátora től harcú tüzben párolt beszédet mondott. Kijelentette, hogy az általa talált állapotot nem úri és hölgy Európának ebben a esésekében nem lesz béke és nyugalom addig, amíg a román igazság nem diadalmasodik. Minket hovatovább már nem is az bosszúvágy amiket onnan turlól átkiáltanak, hanem inkább az, hogy egyáltalában annyit kiabálnak fölölegesen ok nélkül. Jól tudjuk, mit értenek ott tal román igazság alatt. Hát ez valóban csak házi használatra kitöltött külön román igazság, nem pedig ezeréves történelmi igazság. A kettő között van némi különbség. Ezt mi tudjuk, az egész világ tudja, csak éppen Románia nem akarja tudni. Eljön az idő, amikor ezeréves szerszmindenkorra meg fogja tanulni. Magyarországnak azonban dicsegetésre válik, hogy nem kiabál vissza a kerítésen keresztül. Az ezeréves történelmi igazságerője megadja neki erre a jogot. Irni pedig csak az irunk róla, hogy vannak dolgok, amiket sohasem szabad könnyelműen elfelejteni.

A japán vendég. Nyugodtan tudomásul vehetjük, hogy a japán külügyminiszter európai látogatásán nem könnyed kirándulás, hanem világpolitikai jelentőségű esemény, melynek gyakorlati következményeit, meglehet, Amerika fogja leghamarább megérezni. Japánnak a tengelyhatalmakhoz esatlakozását nem vak félelem, hanem politikai okosság diktálta. Tehát nem lehet csupán elméleti értéke, mint ahogy katonai szövetségesei sohase mozognak tisztán elméleti síkon. Japán szövetségese a német birodalomnak, a szövetség érdekében megteszi mindazt a távol-keleti amit Németország itt a keleten és nyugaton. A nagy tette pillanatjai a jelek szerint közvetlen küszöbön állnak. Még csak a japán külügyminiszter látogatásának kellett megtörténnie, hogy meginduljon az európai történelem legnagyobb harcra a döntő győzelemé. A következő hetek meghozzák a tavasz kibomlását, de meghozzák a szörnyű összeesepást is a tengelyes a demokráciák között.

(—d)

Jugoszlávia a tengely mellett? Hosszú helekig tartó kül- és belpolitikai összeközlések és egy kisebb kormányváltás után Jugoszlávia a múlt héten elhatározta, hogy csatlakozik a háromhatalmi egyezményhez. Napokban Bécsben a jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter aláírták a háromhatalmi egyezményt és a Balkán államai — Görögország vételével — felsorakoztak a tengely mellett. A nagyfentosságu esemény a Belvedere palotában történt egy fényes külsőségek között. Német részről Ribbentrop külügyminiszter, Olaszország részéről Ciano külügyminiszter, Japán részről Oshima egykövét, Jugoszlávia nevében pedig Cvetkovics miniszterelnök és Anicic-Markovics külügyminiszter irkák alá a háromhatalmi egyezményre való csatlakozás jegyzőkönyvét. Az aláírással egyidejűleg a tengelyhatalmak kormányai jegyzőkönyvet birtétek Jugoszláviához és ebben a felület kormány megerősítette azt az elhatározását, hogy tiszteletben tartja Jugoszlávia területi épségét és függetlenségét és a háború alatt nem fogja kérni német csapatoknak Jugoszlávia területén való átszállítását, vagy átvedését. A nagyfentosságu diplomáciai esemény alkalmából Bécsbe érkezett Hitler vezér és ő is részt vett a jugoszláv vendégek tiszteletére adott ebédben, majd ebéd után egy órási kihallgatáson fogadta a jugoszláv államférfiakat.

Államesny Jugoszláviában. Március 27-én, csütörtökön, a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozás után a jugoszláv kormány összes tagjait elretörtötték. A már hosszabb idő óta uradó jugoszláv belső válságot sikerült ábitólóg megoldani: II. Péter király vette kezébe az ország vezetését. II. Pétert a hatalom átvétele végei nagykorosították. Az új kormány Szimovics Dusán hadtestparancsnok alakította meg.

Az új jugoszláv kormány is kitart a tengelypolitiká mellett? A jugoszláv kormányváltással kapcsolatban meg lehet állapítani, hogy ez a változás csupán belpolitikai jellegű és nem változtat a jugoszláv külpolitika irányán.

Matsuoka japán külügyminiszter Berlínbe érkezett. A balkáni nagy diplomáciai siker iránti érdeklődés még nem is lanyhult el és Németország egy újabb rendkívül jelentőségu eseményre tette meg az előkészületeket Matsuoka japán külügyminiszter fogadására. Matsuoka, aki eddig Moszkvában folytatott megbeszéléseket, kíséretével német területre érkezett. A pályaudvart fénydóggakkal díszítették, fellebögötték a fényzórákkal világították meg. A japán külügyminiszter az újságíróknak arra a kérdésére, hogy Berlinben csak diplomáciai vagy katonai irányu megbeszéléseket folytat-e, azt felelte, hogy a mai helyzetben nem lehetne diplomáciai megbeszéléseket folytatni, ugy, hogy a háború kikapcsolják. A megbeszélés felület a háborúnak egész kérdéstömeget, amely ma a világot foglalkoztatja. Ez Németország harcra Anglia ellen és ebben a harcban Japán sem állhat tétlenül. Berlinből Matsuoka külügyminiszter az olasz fővárosba látogat el.

A leszámlálás pillanata nem késik soká, — mondotta Ribbentrop. Ribbentrop német külügyminiszter Matsuoka japán külügyminiszter tiszteletére ünnepléses fogadást rendezett, amelyen beszédet is tartott. Beszédében többek között a következőket mondotta:

— Minden Angliára hulló bomba egy lépéssel közelebb visz a brit szigetbirodalom végleges megsemmisítésé felé. Minden egyes elszüllesztett tonnával Nagybritánia egy-egy biztos pontot veszít el lábái alól. Nem kételkedhetünk abban, hogy Anglia sorsa már eldőlt. A végső leszámlálás pillanata nem késik soká. Az hiszem, ebben a határozott tudatban egy véleményen vagyunk. Kijelenthetem, hogy nem mulik el ez az év és az egész világ látni fogja a német fegyverek végső győzelmét.

Antonescu, román államvezető beszédet mondott, melyben a legelőszóiban kelt ki a bécsi döntés ellen. Többek között a következőket hangoztatta: — Sem én, sem a nép nem

fogadtuk el és nem is fogadjuk el soha véglegesnek azt a helyeztet, amelyet találtam és amely előtt meg kellett haljnom. Soha sem lesz nyugalom Európának ebben a részben, sem igazság a világon mindaddig, amíg a román népek nem szolgáltatnak igazságot, vagy míg saját maga nem szolgáltat magának igazságot. Sz ez az igazságszolgáltatás meg lesz, ezt hirdetik az én hangommal mindazok, akik életüket áldozatul ajánlották fel: minden katonája az országának, magamat is beleértve. A román nép tudja, hogy mi a becsület és azt tiszteletben is tartja, de elvárja, hogy becsületét szintén tiszteletben tartják.

Az angolok francia tengerhajókat támadtak meg. A napokban a Földközi tengeren az angolok feltartóztatják és megtámadtak egy francia hajókaravánt. A francia hajókat kísérvadászflotájának azonban sikerült elűznie a brit hajóhadat.

Dolgoznak a nagy hatóságu német véderparancsnokság közlése szerint nagy hatóságu német bombavetők megtámadták és elszülleszték egy 15.000 tonnás és Angliától dényugatra két, összesen három ezer tonnas kereskedelmi gőzös.

Közül 70.000 ember halt meg és sebesült meg Angliában a légitámadások miatt. Miss Wilkinson, a belbiztonságügyi miniszterium parlamenti titkárnője beszédében kijelentette, hogy az Anglia elleni légitámadások következtében 28.859 egyén halt meg és 40.166 súlyosan megsebesült.

Vaskeresztet kapott egy német old hadipilóta. Hitler Vezérkancellár Hanna Leitsch-nek, az ismert pilótának a háború alkalmával véghezvitt példaadó teljesítményéért a II. oszt. vaskeresztet adományozta. Ugyanakkor Göring vezértábornagy a hadi pilóta jelvényét tüntette ki.

A zsidóknak távoznok kell Európából. Németország egyik vezetőferfi a zsidókérdéssel foglalkozva, kijelentette, hogy a zsidókérdés Németország számára csak egy nyer megoldást, ha a birodalom területéről az összes zsidókat kitelepítik. Európa számára viszont csak úgy, ha a zsidóság elhagyja Európát!

NÉMETELLENES TÚNTETÉSEK JUGOSZLÁVIÁBAN. Heeren belgrádi német követet, amikor a II. Péter király trónralépeése alkalmából tartott ünnepi istentiszteletről távozott, óriási tüntető tömeg becsmerlő kijelentésekkel és fúttyszóval fogadta. Egy német katonatisztet, Moser századost, a tömeg megtámadott és megsebesített. Az egész országban németellenes tüntetések zajlottak le, ezért igen sok német állampolgár sietve elhagyta Jugoszlávia területét. Az olasz állampolgárok elszállítására is lépések történtek. Ennek a váratlan fordulatnak a következményei egyelőre behatárolhatatlanok. A jugoszláv fővárosban a tüntetésekkel kapcsolatban számos letartóztatás történt. A jugoszláviai helyzettel kapcsolatban német körök kijelentették, hogy Németország továbbra is jéghidegen, rendkívüli érdeklődéssel figyeli a jugoszláv eseményeket. Ez a rendkívüli érdeklődés elsősorban arra irányul, vajjon mennyire befolyásolják szerb sovíniszta csoportok és más németellenes erők Jugoszlávia új politikai vezetőit. A Bécsben aláírt esatlakozás alkalmával Németország részéről hangsúlyozták, hogy rokonszenvvel vannak a délszláv királyság iránt és esatlakozását az egyezményhez fontos tényezőnek tekintik a béke és nyugalom fenntartása szempontjából Délkelet-Európában. Ha ennek a törekvésnek az új jugoszláv kormány ellene szegül, lássa következményeit. Németország vár, mert tud várni, de nem tűrheti, hogy angol zsoldban álló elemek ósárolják vagy provokálják. A legutóbbi események arra mutatnak, hogy a jugoszláviai németellenes megmozdulások fokozódnak és a németellenes irányzat mindjobban kifejeződik. Minthogy mindezekről hivatalos közlés nem áll német illetékes helyek rendelkezésére, egyelőre nem tudják megítélni, vajjon csupán a helyi politikai zavarokkal összefüggő ellenőrzhetetlen tulkapasokról van-e szó, vagy pedig ezek az események jugoszláv vezető körök tudtával történnék.

HIREK

Ne bántsát a magyart!

Oroszország visszaadta homvédszülőinket. Az egész ország kegyelettel és a meghatódás könngeivel gondol az 1848-i hős homvédekre, akik véruket áldozták a magyar nemzet szabadságának, függetlenségének oltárán. Nem a gyűvaság meghunyászkodó szélellensége, nem az árulás aljas sándéka juttatta ezeket a zászlókat az ellenség kezébe, hanem a sokszoros tulerő előnye, amely ellen hiábavaló volt a magyar vér minden áldozata.

„Ne bántsát a magyart!” írták hős nagyapánk zászlóikra az infés. „Gyűzünk, vagy meghalunk a harzáért!” A győzelem mámorra nem adottát meg nekik, de megadottát a halál dicsősége és minden elővenő magyar nemzedék áhítatos kegyelre. Óh, vajjon kik szorították szűllőz lelkük utolsó sóhajával ezeket a zászlókat? Vajjon ki szorongatta véres kézzel ezeknek a zászlóknak nejét, ki esőkolta a piros-fehérszöld selymet utolsó esőkjával. Ki volt az, aki utolsó feltő és agógód tekintetével átkarolta zászlóját, hogy azután a közök lovak patái a sárba és a vérel áztatott földbe taposásák...? Irjuk mi is zászlóinkra: Gyűzünk, vagy meghalunk a harzáért!

Hozánk szabadságáért. (m. l.)

Jelentkezés leveletoiktatói kiképzésre. Kolozsvár városi és járási katonai parancsnoksága felhívja mindazokat, akik akár a magyar, akár a román hadseregben mint karpaszományos szolgálták és az ifjuság neveléséhez hajlamot éreznek, hogy jelentkezzenek leveletoiktatói kiképzésre. Kiképzésre általában 40 évesek és ennél fiatalabbak jöhetnek tekintetbe. Jelentkezés: Kolozsvár, Vármegeyháza II. em. 88. ajtó. Védékiek irásban: postafiók 203. címre. Felviteltendő a jelentkezésnél: 1. Név. 2. Születési év és hely. 3. Szülőanya leánykori neve. 4. Foglalkozása. 5. Pontos lakcím. 6. Karp. viselésre jogosult-e. 7. Mi volt az utolsó rendfokozata. 8. Románoknál milyen leggyezmenenél szolgált.

Bányai Jánost választották elnökül az erdélyi gyógyfürortulajdonosok. Az erdélyi borviz- és gyógyfürortulajdonosok gyűlést tartottak Marosvásárhelyen. Bíró István dr., országyűlési képviselő az erdélyi fürdők szövetségének eddigi munkájáról számolt be, majd javaslata kimondották, hogy a gyógyfürortulajdonosok külön szakosztályban alakulnak meg az erdélyi fürdők szövetségének kebelében. Elnökül Bányai Jánost, a neves erdélyi geológust választották meg. Elhatározták végül, hogy három vagon borvizzal vesznek részt a budapesti nemzetközi vásáron.

Megkezdődött a esendőrsorozás a Szekelyföldön. Orszlámi Endre dr. országos főkapitányhelyettes a napokban Marosvásárhelyre érkezett s megtekintette a város rendőrségi intézményeit, majd részt vett a esendőrfogadáson. A esendőrsorozás a Szekelyföldön megkezdődött.

„Az összes erdélyi kööl-, aszfalt- és földgáztelepeket átveszi a magyar állam. Egy miniszteri rendelet nemrégiben Erdély területére is kiterjesztette annak a törvénynek hatályát, mely a földgáz- és olajkutatási állami monopóliummá letette és a működő telepeket állami tulajdonná nyilvánította. Ennek értelmében 1941. március 1-től kezdve az államra szállt át minden erdélyi olaj- aszfalt- és földgáztelek tulajdona. A telepek értékét szakértők beestése alapján az eddigi tulajdonosoknak megítélik. A törvény alapján a Derna-Tatarosi Aszfaltbánya Rt. telepét a magyar állam már át is vette. Az iparügyi minisztérium még szakértőt küldött ki Dernára, akik a további rendszeres kutatásra és a furások megindítására, valamint a telepek korszerű kimunkálására üzemterveket fognak készíteni. Az iparügyi kormányzat még a folyó évben másfélmillió pengő beruházást hajt végre a telepen, amely egyébként 600 embert foglalkoztat. A következő években Magyarország egyetlen nagy bitumenelőfordulás helyét tovább fejlesztik és újabb kétintézetes beruházásokat végeznek. Egyidejűleg az aszfalttréteg fedett elhelyezkedő hignitelőfordulások fejtesét is megkezdik, hogy az ott talált ható dus lignittelepeket Nagyvára-

nyéke fűtésénél felhasználhas-
 Rővidesen sor kerül még négy
 Erdélyi olaj- és aszfalttelep-
 lami átvetelére és megváltására.
 nék most folynak a telekönvi
 sok és előkészítő megbeszélések.
 ontják Marosvásárhelyen a ro-
 kók által elvitt szobrok talapza-
 A város vezetősége elhatározta,
 lebontatja a románok által el-
 Avram Iancu és a farkas-szobor
 Avram. Rővidesen pályázatot
 k ki a román uralom éveiben
 ntott Kossuth-szobor felállítá-

„Csiki falu” épít az árvízszította
 ldón. Az anyaországi árvízszel-
 sétlenség híre a székely hegyek
 is eljutott. A csiki székelyek,
 nem hővelkednek földi javuk-
 elhatározták, hogy bekapcsol-
 tak az árvízkárosultak felségé-
 zésére irányuló mozgalomba. Az
 ély Párt esikmezei tagozatának
 etője fontos bejelentést tett a
 dásági Tanács legutóbbi kolozs-
 íti ülésén: A csiki székelyek elha-
 zták, hogy Csikban teljesen el-
 zítenek 70—80 házat, ugyis-
 an alapozásukhoz szükséges ter-
 sköveket s a kész alkatrészeket az
 usztult anyaországi falvakba szál-
 ák, hogy ott összeállítsák és át-
 ák az árvízkárosultaknak. Csik-
 a annyit kérnek, közöljék az ille-
 tesek velük mindazokat az adato-
 t, amelyeket az Alföldön felállí-
 ndó „Csiki falu” házainak mérlei-
 z ismernők kell.

Kislakásokat épít Kolozsváron a
 p- és Csatládvédelmi alap. A ko-
 svári polgármesteri hivatal ver-
 yrtárgyalási hirdetményt bocsá-
 t ki a kolozsvári fapiacon épülő
 p- és Csatládvédelmi alap kislaká-
 nának építési munkáitaira. Az ár-
 tésen kizárólag csak Kolozsváron
 vátott iparegységével rendelkező
 alakozók vehetnek részt. Az írás-
 lí ajánlatokat április 5-én kell be-
 vutani Kolozsvár város mérnöki
 vatalához.

Szövetkezeti bankot alapítottak a
 unádi gazdák. A tanádi gazdák hi-
 szövetkezetet alapítottak, hogy
 szüzültségüket előnyösebben tud-
 k biztosítani. A hitelszövetkezet
 lapszabályait beterveztették jóvá-
 záras végett a zilahi törvényszak-

Szükség van a harmadik zsidótör-
 vényre! — mondta Antal István
 államtitkár. Antal István államtitkár
 nagy beszédben foglalkozott Ma-
 gyarország helyzetével. A kormány
 politikája, — mondotta az államtit-
 kár — két pilléren nyugszik: a kül-
 politikában a tengelybarátság, a
 belpolitikában pedig a nép- és faj-
 védelmen. A tengelyhatásnak győ-
 zelme után a magyarság újra betöl-
 telti Középeurópában azt a törté-
 nelmi szerepet, amelyet az itt élő
 népek között megérdemel. A harm-
 adik zsidótörvényről szólva, az állam-
 titkár kijelentette, hogy a harmadik
 zsidótörvény tető alá kerül, míhelyt
 ideje elérkezik. A törvényre kétség-
 telenül szükség van és pedig azért,
 mert az eddigi jogszabályok végre-
 hajásuk során sok tekintetben
 végrehajthatatlannak bizonyultak,
 de azért is, mert a zsidóság soha
 sem tanusított kellő megértést a
 mérsékelt rendezés iránt. Uj szelle-
 miségre, új erkölcsiségre és új mód-
 szerekre van szükség. Az államtit-
 kár hangsúlyozta, hogy az új ke-
 resztény szemléletnek a nagy pá-
 pai enciklikák alapgondolatát kell
 követnie.

Százéves tudományos társulat. A
 Természettudományi Társulat a bu-
 dapesti Tudományos Akadémia ülé-
 s-terében tartotta meg fennállásának
 száz éves ünnepét. A társulatot ez-
 előtt 100 évvel azért alapították,
 hogy a természettudományok leg-
 újabb eredményeit közközlésre tegye
 és tagjai révén a természettudomá-
 nyok előhaladását szolgálja. A Ter-
 mészettudományi Társulat kitűzött
 céljához a legnehezebb időkben is
 hű maradt és a legsúlyosabb politi-
 kai és gazdasági válságok idején is
 betöltötte nemes feladatát. Az ün-
 nepi ülésen a társulat elnöke meg-
 emlékeztet Keletmagyarország és
 Erdély egyrésztnek visszatéréséről
 és emelkedett szavakban méltatta a
 történelmi esemény jelentőségét.

Április 30-ig lehet leléthelyezni
 a hadikölesön kötvényeket. A hivata-
 los lap legújabb számában miniszter-
 elnöki rendelet jelent meg, mely a
 hadikölesön kötvények bejelentésére
 előírt határidőt április 30-ig meg-
 hosszabbítja.

ABLAK

A Párisból Rivierára, a ten-
 gerpartra járó gyorsvonatot
 megszüntették. Pompás, kék
 lakkal színezett, minden kény-
 vellemmel felszerelt, angyurak hasz-
 nálatának szánt vonat volt.
 Bankemberek, kegyelmes urak,
 divatos színésznők, államférfiak,
 tőzsdén megzabolodott milliár-
 dosok utaztak ezen a vonaton.
 hűsül és kártyázni, szórakozni
 egy kocsit a Rivierán. Télien
 azért utaztak, mert hívós volt
 Páris, nyáron meg azért, mert
 nagy volt a hőség. Angol lordok
 és francia főurak, iparmegpa-
 sok és maharadszák, spekulán-
 sok és drága ruhákban pompázó
 hölgyek, fegyvergyárosok és föld-
 en urak voltak a kék lakkos
 vonat utasai. Péns, az volt bő-
 ven. csekkel és bankkalki fizet-
 tek mindent. A gyarmatok ter-
 meltek eleget, a beszállított
 terményeit olcsón vették. Ár-
 gán adták, a szállított nagy-
 szerűen bonyolították le. Hogy
 Középeurópában az éhség és a
 munkanélküliség dühöngött,
 hogy Németországban nem volt
 kenyér és Magyarországot „bün-
 tetésből” szétdarabolták ezek az
 urak, csak azért, hogy az angol
 és francia tőkét felhasználha-
 sák és gyűmölesölethessék Ro-
 mániában, Csehországban: ez
 mind nem számított! És most
 minden megszűnt. Megszűntek a
 nagy ületek, a kék lakkos von-
 tat, a kártyázások. A rendet te-
 remtő és felelőségre vonó sael-
 lenk Istennek hála, legutóbb
 helyen kikézdte már ezt az egész-
 sértelen rendszert és talán nem-
 sokára eljön az idő, amikor kiki
 munkája után megkapja azt a
 legkisebb életlehetőséget, mely
 kiemeli őt a világszűkenység
 megalázó rabságából. (m. i.)

Adomány. A árvízkárosultak felség-
 gőlyezésére id. Nagy Sándor Harasz-
 kerék 5 pengőt küldött, továbbá Uj-
 óról öv. Göncz Dániel 5. Szilagy
 Sándor 5. Gúnczi Mihály Dani 5. és
 Hermán Lajos Alhisor 3 pengőt. Öt-
 vasónk kövessétek nemes eslekedé-
 tükét!

Tavaszi Budapesti főváros, virág-
 lap felik meg a napszagarak közt, a
 Mezőgazdasági Vásár egyik pavillon-
 jában fúrge nőz kezek oszvarják, től-
 kiki milliók kedvenét, a finom, illatos
 Cuba-szivar, Cubanák, a mesés, fü-
 zeres nyugatindiai szigetnek a va-
 rászás szűl a magyar levegőben, csak
 meg ezer ajak közt füstölög a kel-
 mes Cuba-szivar.

Védjük meg erdőinket a tűzkároktól!

A tavaszi hóolvadás után, mikor már az éltető napsugarak és a szárító bűjtisztelek gyorsan kiszáritják a multi őszel lehullott leveleket, az elhalt fűfeléket, valóságos tűzfészékké válik, különösen a fiatal erdők vastag talajtakarója. Egy könnyelműen eldobott, még élő cigarettavég is kiszámíthatatlan kárt jelentő erdőtűzet okozhat.

Tekintettel arra, hogy az erdőtűzeknek csak elenyészően csekély része keletkezik szándékos gyújtogatástól, hanem túlnyomó részben gondatlanságból, az erdő őrzetével megbízott egyének tartsák szigorú kötelességüknek, hogy az ilyen tűzveszélyt rejtő száraz időben megkészszerzett szorgalommal ügyeljenek a rájuk bízott erdőterületekre, egy pillanatra se hagyják azokat felügyelet nélkül, hogy tűzveszély esetén azonnal résen állhassanak.

A legszigorúbban utasítsák az erdőben foglalkozkodó munkásokat arra, hogy fölmelegedés vagy fűzés céljából gerjesztett tűzötte a munkahelyek elhagyása előtt teljesen kioltásák, aminek betartásáról minden alkalommal győződjének is meg.

Tiltásuk meg a veszélyes száraz időben a veszélyeztetett erdőterületen való járást-kelest még a külsőben megengedett, vagy megszokott gyalogúsvényen is, ha másképp nem lehet, a községi előjáráság közbejöttével, a tilalom kihirdetésével, de öröködjének a tilalom szigorú és pontos betartására is.

Ha a tűzveszélyes erdőterületen valami közlekedési út vezet át, az erdőőr különösen vásár, vagy egyéb nagyobb forgalom esetén tartózkodjék állandóan az út tájékán, mert ilyen alkalmakkor szokásos beszélgetések, vitatkozások közepette, vagy egy-egy beszeszelt atyafi meggondolatlan cselekedete lehet okozója az erdőtűznek.

Nagyon megkönnyíti az őrszemélyzet munkáját az, ha a veszélyeztetett erdőterületen, vagy annak közelében egy olyan kimagasló pont van, ahonnan az egész veszélyeztetett terület könnyen belátható. A veszélyes napokban állandóan ott tartózkodva, élénken figyelve, a legrövidebb úton elérheti az esetleg keletkező tüzet.

Ha az erdőterületet vasutvonal szeli át, vagy annak szélén van a vasutvonal, tegye kötelességévé az őrszemélyzet azt, hogy minden vonat áthaladása után azonnal portyázza le a vasutvonalat, hogy az esetleg keletkezett erdőtűzet elolthassa, esetleg a szükségesnek mutatkozó teendőket elvégezze. Hasznos óvintézkedést teszünk azzal, ha a vasuti vonallal párhuzamosan 4—5 méter széles védőpáncsát létesít-

tünk. Ezen minden éghető anyagtól gondosan tisztított védőpáncsával megakadályozhatjuk azt, hogy a mozdonyokból kikerülő szikráktól keletkezett tű továbbterjedjen.

Ezeket a főntebb vázolt óvintézkedéseket nem csak a korátavaszi száraz időkben foganatosítsuk, de a forró nyári aszályos időkben is, mert ilyen időkhöz is keletkezhetnek veszedelmes erdőtűzek.

Az erdő őrzetével megbízott egyén az ilyen veszélyes időkben tartson magánál készenlétben egy erős vesszőből készült seprőt és egy kapát, melynek segítségével sokszor könnyűszerrel megakadályozhatja a keletkező erdőtűz továbbterjedését. Ha azonban a tűz színhelyére megérkezve azt látná, hogy a tűz továbbterjedését vagy elfoitását nem képes egyedül meggátolni, iparkodjék a legelsőgösebben a legközelebbi emberlaktá helyre segítségért, egyben értesítsen a községi előjáráságot egy megbízható küldőnccsal a erdőegésről, melynek köteleessége a törvény értelmében a lakosságot a tűz elfojtására kirendelni, az esetleg szükségesnek mutatkozó intézkedéseket megvalósítani.

A leégett erdőterületet vizsgáljuk meg szak szerint, hogy milyen mérvű a károsítás. Ha az erdő tűz valamely korosabb, durva, vastagkérű lombos erdőben volt és nem volt az erdőtalaj bőséges lombalommal födve úgy, hogy azon a tűz csak áftútoit, nem voltak a fák hosszabb időn át a tűz megsemmisítő hatásának kitéve, úgy azok csak elenyészően csekély kárt szenvedtek, nincs ok az emberi beavatkozásra, még abban az esetben sem, ha az erdő fölújítása természetesen uton: önvédősséll történik is a fölújítás csak hosszabb idő múlva tervezetük, mert a futótűz következtében elpusztult fiatal csemeték pártévi makkterméssel pótolhatunk. Másként alakul azonban a helyzet, ha olyan erdőben volt a tűz, melyben vékonykérű fanemek (bükk, gyertyán) állanak vagy pedig olyan vastag lombtakaró födte a termőtalajt, hogy a hosszabb időn át tűzben állott fákunk vastagabb kérge is megégett, vagy olyan mértékben perzselődött meg, hogy azoknak életben maradásához nem lehet reményünk. Ebben az esetben a megégett vagy nagyon megperzselődött fák állva ne korhadjanak el, ne váljanak hasznavehetetlenné, kénytelenek vagyunk azokat tőre vinni, hogy az így a földszínen levágtott, még sarjadzóképes korban levágtott fák tuskóiról új erdő keletkezhesk.

Ha olyan fiatal, 1—10 éves koru erdőben volt az erdőtűz, melyekben rendszerint dús avar és lomb födte a termőtalajt, a fiatal még vékony, a simakérű

ának és magról kelt esemétek teljesen életképtelenné válnak, tehát azoknak megtartása céltalan, sőt nagyon káros, iparkodjunk a tönkretett fiatalost minél előbb kivágni a földszínről, jó éles fejszéval vagy metszőkészelővel, hogy a földben maradt síma vágatpult tuskóiból új sarjak törhessenek elő. Ha azonban a megégett fiatal sarjakat és eseméteket állva hagyóknak, a földszínen előtörnek ugyan a sarjak, de a meghagyott megégett fiatal fák lassanként kiszáradnak, elkorhognak s a korhadás áttérjed az újonnan keletkezett fiatalokra, előlál a béklorhadás már a fiatal fában is, haban a földszínen síma felületű vágatlappal eltávolított fiatal fa csakhamar beforrja a keletkezett sebet, s erőteljes fává növekedhetik.

A fenyőfélékből álló leégett erdő megmaradt fagatagát tekintet nélkül annak korára, kénytelenek

vagyunk gyors tempóba levágni és hasznosítani, mert a fenyőféléknek nincs sarjadzó képessége, tehát ott már csak az eléggé költséges újratelítéssel vagyunk képesek új erdőt nevelni, létesíteni. Abból a szempontból is tanácsos, sőt szükséges is a leégett fenyőerdők faanyagát minél előbb eltávolítani a leégett területről, mert az égés következtében, ha még némi életképesség mutatkozik is a fákban, azok csak szynylődnék s az ilyen szynylődő fákat megtámadják a különféle szű-félék, melyek ott gyorsan elszaporodva, komoly veszéllyel fenyegetik a környékbeli egészséges fenyőerdőket is. Ugyanis, ha ezek a szű-félék nagyon elszaporodva, nem találunk életük főtartásához és szaporodásuk biztosításához alkalmas beteges, szynylődő egyedeket, úgy megtámadják a leegészségesebb fákat is.

Kleiszl Gyula.

Kukorica vetőmag-hiány leküzdése érdekében.

Az Erdélyi Párt gazdasági bizottsága a vetőmag-kukorica kérdéssel foglalkozott. Erdély mezőgazdaságának névze rendkívül sürögősen megandó feladat a jöminőség, korán és jól csirázó vetőmag-tengeri feltételekben való biztosítása. A múlt év kedvezőtlen időjárás mellett a kukorica Erdély legnagyobb részén földszínen nem érhetett be. A vizesen töltött termés a decemberben beállt nagy hidegek következtében megugyis elégtelen csirázóképességgel megtöltött helyen csaknem teljesen megszáradt. Az anyország sem rendelkezik elegendő mennyiségben olyan korán érő kukorica-felével, melyből főleg kukorica-minőséggel, melyből Erdély kukorica-vetőmag szükséglete fedezhető lenne. A gazdasági bizottság szerint rendkívül fontos, hogy az idejében meginduló csatlakozásokkal a kukorica csirázókészítése Erdélyi gazdáink idejében megállapítsák és az így felkutatót megfelelő vetőmagkészletet a szükséglet szerint gazdáink részére vetőmag céljaira szótosszák. A bizottság ajánlataosn tartja, hogy a földszínelvőségnyi minisztérium a kukorica csiráztatását hatóságilag rendezze el. Ugyanakkor számba kell venni a vetőmagnak alkalmas készleteket, hogy az arra szoruló gazdák megősmiányban ne szenvedjenek. A bizottság felkérte az EMGE-t, hogy hivatalos szervet, hogy az egyetemenk vezetőinek útján a papok és tanítók hívják fel a gazdák figyelmét a csiráztatás rendkívül fontos

kérdésére és a falvak vezetői minden erejükkel vessék latba, hogy a gazdák a csiráztatást a legrövidebb időn belül hajtsák végre.

Külfölvonatok az Országos Mezőgazdasági Kiállításra

Az Országos Mezőgazdasági Kiállításra a rendes vonatokon nyújtott kedvezmények mellett egyéb előnyök is megkönyvitik az utazást. Nagyon sok külfölvonat fogja lehetővé tenni a Budapestre való kényelmes utazást.

Előleget kapnak a cukorrépatermelők

A kormány rendeletet adott ki a cukorrépatermeléssel és a cukorgyártással kapcsolatos, egyes kérdések szabályozásáról. A cukorrépa árát az előző évi 2 pengő 80 fillér mázsánkénti árról 3 pengő 80 fillérre emelték fel. Az ár tehát mázsánként 1 pengővel javult. Ezenkívül azok, akik folytatólagosan foglalkoznak cukorrépatermeléssel és szállítással, még külön 45 fillér árkiegészítést kapnak mázsánként. Elrendelte a kormány, hogy a gyárak a cukorrépatermelőknek katasztrális holdanként 140 pengő előleget folyósíthatnak.

Fontos intézkedés, hogy idén a cukorréppal bevelhető terület nem esik korlátozás alá. A gyárak bármilyen mennyiségű cukorrépa termelésére köthetnek szerződést a gazdákkal.

Az intézkedések amellet, hogy a gazdák javát szolgálják, nagymértékben elősegítik a cukorgyártás fokozását,

Az erdélyi szénafelteleg értékesítése.

Az Erdélyi Párt gazdasági bizottságának mezőgazdasági szakosztálya megvitatta a legsürgősebb mezőgazdasági kérdéseket. A bizottság egyik legfontosabb feladatnak tartja az egyes erdélyi megyékben, főleg a Székelyföldön felhalmozott tekintélyes szénakészletek értékesítésének megoldását. Csik- és Udvarhely-megyékben, a Mezőségben, Bánffy-hunyad környékén, Beszterce és Máramaros vidékén, becslés szerint, körülbelül kétezer vagon szénafelteleg mutatkozik s azt a közlekedési nehézségek miatt, főleg a Székelyföldön nem tudják kellőképpen értékesíteni. E nagymennyiségű szénafelteleg fontos nemzetgazdasági értéket jelent, különösen most, amikor az ország egyes részeiben takarmányhiány mutatkozik. A gazdasági bizottság megkereste az Erdélyi Magyar Gazdasági Együletet és felkérte, hogy szervei útján irassa össze a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen lévő szénafeltelegeket, továbbá megkereste a katonai hatóságokat, amelyek hajlandók bármilyen mennyiségű szénafelteleg átvtételére, ha a felhelyet bejelentik.

KOSSUTH LAJOS MONDJA:

Lehetetlen nem hinned, hogy bármilyen különbözően is a vélemények e hazában, a haza becsületének, a haza önállóságának, a haza szabadságának oly érzése, hogy azért utolsó esepv vért is kész a nemzet feláldozni, ez az érzés mindnyájunkkal közös.

Mogyoróbokor szaporítása
bujtatással.
nek előnye a magról való szaporítás szemben, hogy a szaporítás teljesen megőrzi az anyatóka tulajdonságait. Két eljárást ismertetünk. Az egyiknél kora talán a tőhajításokat a földre igazoltatva annyira beföldeljük, hogy a két végük maradjon szabaddan. A másikinál csak az esztendő, a nyágon hajlékony tőhajítások végéig visszintesen igazítjuk el

a földön és kövekkel megterhelve csak nyáron akkor földeljük be, amikor a rügyekből fakadó és tüdőgyógyesen fölfelé növő ágacsok már arasznyira megnöttek. Ennek előnye a másikkal szemben az, hogy egy-egy tőhajításról annyi szaporulatot nyerünk, ahány rügyből ágacsok fakadtak, míg az első eljárásnál a tőhajítások csak egy-egy szaporulatot eredményeznek. Következő tavasszal a meggyökeresedett szaporulatot az anyatóról le-

metszve egy évig kerti ágyon gondozzuk s azután állandó helyére kiültetjük.

Ültessünk kerti szedret!

A kerti szeder telepítése úgy történik, mint a málnáé. Minthogy azonban a szeder erősebb növény, nagyobb, mint a málna, 2 méter sor és 1 és fél méter tőtávolságra kell telepíteni. A szeder sűrű, tuskés szára áthatolhatatlan sötényt alkot. Vannak a szedernek futó fajtái is.

PIAC

üzemelt a terményforgalom.
Különböző korlátozó rendelkezésekkel a gabona- és terménypiac forgalma csaknem teljesen elhalt. Csak a szabadforgalmú termények iránt mutatkozik érdeklődés, különösen egyes vetőmagvak forgalmáért.
A hivatalos árak egyébként a következők:
Borsó 24, rozs 20, sörárpa 25—27, árpa 21—22 pengő márként.

Sertésárak Budapestén.
A legutóbbi 148, középminőségű hízott sertés, elsőrendű hízott sertés 154, elsőrendű hízott sertés 166 fillér élőszulván különként.

Magvak és hüvelyesek ára.
Borsó: Fehér 46.—, vörös 44.—, egyéb 42.—
Repece: Káposztarepece 40.—, fekete 30.—, Lenmag: 50.—, Tök: 35.—, Szójabab: 31.50. Mák: Kék 255.—260. Borsó: Viktória 51.20. Rész 41.20. Bab: Fehér gyöngy 41.20, fehér hosszú 47.20, sörönkö 49.20, fehér lapos 47.20, dunán 49.20, szatmári 49.20, dunai 42.20, szatmári 41.20. Felsőmagyarországi: Kerek 48.20, hosszú fűz 37.20, vegyes 37.20, barna 39.20, tarka 39.20. Lenese: Nagyszemű 63.20, közep 63.20, kismemű 41.20. Lucernamag: Kerek 500, nyers 545. Lóheremag: Olasz 290, nyers 290, nyers 240. Mogyoró: 160—175. Muharag: 78.—, kék 58.—, Tavasz 58.—, Csillagfű: 40—41. Fűz: 34.—, Cirok: 12.—, 12.50. Takaró: 60 kg-os 48.—, Cirokszalma: 55—61, közepű, 45—50, 36—40, göndör 13—14. Dió: 16.—, Korp: Fűz 16.60.

Légből kapott örömhír

Hogyan is nevezhetnénk másként a gazda a rádjának az elmúlt hó vége óta azt az örömteljes küzdelmet, hogy március 3-tól kezdve minden Budapestre felhajtott 130—160 kg. élőszulván mangalicacsertés után a kisgazda, akinek az állat legalább 3 hónapja birtokában van, 15 pengő, továbbá minden kisgazda vagy hízoló ugyanilyen feltételek mellett, 160 kg-nál magasabb súlyú állat után 20 pengő külön árkiegészítésben részesül.
Folyó hó 11-től kezdve még nagyobb öröme lehet gazdáinknak, mert az első csoportban 130—150 kg. súlyú zserretés után 20 pengő, 151—160 kg. után 25 pengő és ezenfelül pedig 30 pengő az árkiegészítés.
Ha valaha érdeke volt a gazdának a fenntartó takarmány csökkentésével

a hízolást gyorsítani, úgy most valóban nagy érdeke. Nem élünk takarmányhiányban, gyorsan kell tehát hízolni, hogy a megkövetelt élőszulván a szokottnál jóval gyorsabban érjék el a szállításra alkalmas állapotot, hanem sokkal gyorsabban juttunk az árkiegészítéshez. A gyorsabban visszajött befektetés és hozzá még a külön árjutalom birtokában, gyorsabban lehet a pénz hasznosra fordítani.

Hogy mindezt elérhessük, hízóinknak naponta néhány fillérbe kerülő Pekk és Futort kell étellebe belekevernünk, amivel teljesen elérjük a kívánt érelt, sőt a hízolás alatt gyakran fellépő étvágytalanságot, feszítőmódot, kósszagságot, letáplálást is távol tartjuk, vagy gyorsan megszüntetjük.

HOGY GAZDÁM ELŐBB JUSSON HOZZA

A 20—30 PENGŐS ÁRKIEGÉSZÍTÉSHEZ ÉN NAPONTA NÉHÁNY FILLERBE KERÜLŐ

PEK K-et

és FUTOR-t KAPOK

S HÓNAPOKKAL ELŐBB ÉREM EL A JUTALMASÍ SÜLYT, MINT NEMPEKKEZETT KARTÁRSAIM

A „Magyar Népe” díjtalan felvilágosítást ad a beszerzés helyéről.

A magyar nemzet verses története

SZENT LÁSZLÓ HACÁLA

Népe sorsát László jól szívén viselte,
Atyja volt népének, nemcsak fejedelmé.
Két kézzel vezette egyenes övényén,
Hárben, dícsőségben nem érhetne szegény.

Mesei határon túl elfényltek a neve,
Népe méltán boldog lehetett is vele.
Magyarok királya, hős, keresztény lovag:
Ily szókkal fonta őt körül a hódolat.

S amikor hírül jött, hogy a pogány horddák
Krisztus szülőföldjét égetik, rabolják,
Keresztes vitézek élére ki állna?
Csak Szent László állhat, magyarok királya.

Am az örök Islen másként inteti neki,
S kardját hős kezéből akkor ejtette ki,
Mikor a szentföldet pogánytól óvni
Keresztes had élén el készülni menni.

Boldog teste porlik Várad városában,
De áldjuk, csodáljuk őt haláporában,
S ha nemecünk fölött vérszefelő sötétül,
Őt, a hőst, hatalmast hívjuk segítségül...

Büntárgyalás

Marci új irkát vett. A kezében hozta, hogy össze
no gyűrődjön. Az irka sárga volt, mint a citrom. A
keze piros volt, mint a mályva. Az orra is piros volt:
kicsipró a hideg.

Már közel járt az idő a két órához, amikor Marci
az iskolába ért. Bizonyosan az irkavéttel teltötte el
az időt. Sietve jött pedig. A nagy vászontarisnya
ide-oda lóbálódott a térdén; s az új eszmaécska sza-
porán kopogott. A dombon eszuszka van. Hogy hama-
rább leérjen, nekifutott. A végén egyet hemperedett
a havon s bizony a levegőbe rágott. De az irkának
szerencsére nem esett baja.

Az iskolában halk zajgás van, amikor Marci be-
kölül. Mindig így szokott lenni a tanítás előtt. A
gyerekek beszélgetnek, mint az emberek, komolyan,
tréfásan, a dolgok szerint. Mindenki beszélhet a kör-
rülötte ülőkkel, csak kiáltania nem szabad. Aki kiált,
annak nevét Istenes Imre följírja a táblára.

Marcinak a második padban van a helye, Kószó
Jancsi mellett. Jancsi is hétesztendős fiú. Eleven kis
barna gyerek. Mindig liceg-loeog a szomszédjaival,
hol az előtte ülővel, hol a mögötte ülővel. Még mikor
esendesen kell ülnie, akkor is könnyebb a telkének,
ha a lábát rázhatja, vagy ha a rátekintőnek a szeme
közé kaffant, mint a kutya szokott kaffantani a
lágyra.

De éppen azért is ül Marci mellett. Marci komoly
fogadtatott vőru. Ha sohase szólna, azt lehetne vélni,
mindent tud, mint a püspök. Nem tud pedig
semmit, csak éppen a szeme okos.

Hát Marci beül a padba. A nagy báránybi
eatykat begyüri maga elé. A kis zömök tintásüveg
leoldja a madzagról és a padra állítja. Odaállítja
új sárga borítékú irka fölé. Aztán belenyul a vaszo
tarisnyába, s kiemel onnan egy táblát, egy na
fanyelű bicskát, egy könyvet, egy birsalmtát és e
tekeres madzagot. Végül már könyökig nyúl a taris-
nyába s még az ott maradt szerszámok közül e
tollszárat kotor elő.

A tollszár vasában farral kifelé áll a réztoll. E
rántja s ráfűzi a vasra.

A készülődések alatt hárman is elkapják előle
új irkát és megnézik. Ilyen Zrínyi Miklósoz irka ve
elég az iskolában, de azért megnézik. Zrínyi Mikl
is megnézik, az egyszereget is megnézik. Megolva
sák, hány levél van az irkában, pedig soha sine
kevesebb, se több hatnál.

Marci mind a háromszor visszarántja az irka
Utoljára kapja a nagy birsalmtát, ráteszi. A bir
almához már nem mer senki se nyúlni. Az már
ragot keltene. Annak nebutásd a neve.

Marci a foga közé veszi a tintásüveg dugóját
egyet csavar az üvegen.

A szomszéd mindedig a padon térdelt, s a
götte ülő leánykával valami palavessző-cserél-
gyalt. A csere elvégződött. Jancsi megfordult. E
telen fordult, ahogy szokott. A dugó éppen ak
cuppant ki az üvegből. Jancsi megtaszította Ma
A tinta kilottyant.

Marci visszahőkölt és kikerekedett szem
szinte dermedten bámult az irkára, az almára, e
a tarisnyára. Az üveg tartalma azon a három
gyon folydogált. Az irkán fekete Balaton, az aln
fekete gyöngy. A tarisnyán fekete Tisza, Du
Dráva, Száva. Csöpög mind a négy folyó a pad
A következő pillanatban lobbort vetett a Ma
szeme s úgy teremtette képen a Jancsit, hogy az
gény majd kiesett a padból.

Én éppen akkor léptem be az iskolába.
A gyerekek fölkerédktek és dícsértesséket k
tottak. De az areokon a káröröm ragyogása, izga
és kérdés látszott. Hátul egy leány a szájára t
kezelé, hogy a mosolygását eltakarja.

Mert a pofont mindnyájan látták. S azt is lát
hogy az én két szemem a két gyerekre szegező
Marci sápadt, Jancsi piros. Az iskola esőnd-
visszafojtott izgalomtól.

A szavamat lesték.
A pofozkodás nagy bűn. Az emberi arc s
A pofozkodás polgári szentségtörés.

— Spongyát! — szólaltam meg végre hideg
galommal. Istenes Imrének mondtam ezt. Istene
tábla mellett ül. Legközelebb öhozza, vagy a spongy

— Töröld le a tintát arról a fiúról.

Istenes a nagy esőndességben letérülgette
irkát, a padot, a tarisnyát. A birsalmtán is v
húzta a spongyát. Aztán meglátta, hogy a Janc
homlokán is van egy babszemnyi folt. A spongy
odatúrult. Több rákenődött, mint amennyi ott

az ügynek komolyságán és ünnepiségén mit sem hoztak elő.

Akkor újra megszólaltam:

— Ez a két fiú tanítás után itt marad. Most nincs arra, hogy tárgyaljuk a cselekedetüket! Ertedtet, Nagy Márton? Ertedtet, Kósó János?

— Ertedtet — felelte búsan a két bűnbeesett.

Komoly és szótlan maradt mind a kettő egész délután. A kezüket soha buzdígnak nem fonták, és a mellükön a magyarázat alatt és soha jobban figyelmeztek. Mindössze egyszer történt a százharminc ideje alatt, hogy Marci belenyúlt a tarisznyájába és kivette a birsalmát. Megnézte komoly szemmel és ugyanolyan komolyan megnyalta. Azonnyit visszadugta a tarisznyájába.

Esetefel ebeosátottam a gyerekeket. Csak a két bűnös maradt ottan, meg két leányka. A két leányka az iskolát kellett söpörnie. Sorrendben söprik dénnap az iskolát.

A kapuban útnak eresztettem a gyerekeket a két percig ott maradtam: beszélgettem a jövőbűnösökkel.

Mikor bemegyek a szobába, a pipára gyújtok, és jut eszembe, hogy két rabom is van.

Nézek az iskolába, hát ott ül a két bűnös a padig kavargó porban, tárt ablak, tárt ajtó között, adonfövel. Mind a kettő a helyén ül szótlannal, a fikat a mellükön összefogva. Az arcukon gondolat és aggodalom.

— Gyertek be a szobámbal

Bekocognak. Mind a kettőn a térdig érő vászonbesznya. A Marci tarisznyájában dudorodik a birsalm.

Leülök egy székre. A két gyermek egy intérdre elém áll. Állanak előttem olyan arccal, amint atrok szoktak az akasztófa alatt.

— Hát Nagy Márton: te beszélj először.

Nagy Márton hebegve elmondja, hogy új irkát írt és hogy Jancsi meglökte a tintósüveget.

Azzal megáll.

— Tovább. Még nincs vége.

— Hén aztán... hén... aztán... pofon... h... gttam...

— Most már beszéljen Kósó János.

Kósó János valamivel nyugodtabb. Csak az arc mozog, meg a szemöldöke. Már bizonyára sokszorosan átfantolgatta az esetet, s a maga bűnét sokkal kisebbnek tudja, mint a Marciét.

— Nem láttam, hogy izé... mit csinál Marci — mondja ártatlankodva. — Csak ahogy megfordultam, meglökdött.

— Ha tudtad volna, hogy tinta van a kezében, meglökdött volna-e?

— Dehogy.

— No, Nagy Márton! Bűnösnek vádolod-e még megcsit?

— Nem h.

— Jól tetted-e, hogy pofon vágta?

Erre nem felelt azonnal. Egyet nyelt, aztán megint egyet nyelt. A szó nem jön.

— No!

Könnyező szemmel feleli:

— Nem h.

— Tudod-e te azt, hogy nagy bünt cselekedtetél? Tudod te azt, hogy ember arca a lélek virága! Aki az arcot megüti, a lelket üti meg. A lélek pedig istentől való részünk; örökkévaló!

A fiú szeméből könnyek görögnek.

A szavakat aligha értette; de a hangnak is van értelme, mikor a hang a szívhez szól.

— Bátorod-e, hogy ezt cselekedtetél?

— Bánom h.

— Hát ha bánod, esőköld meg ott, ahol megütötted.

Jancsi odafordítja az arca jobbfelét, Marci bűnbánattal megcsuppanítja. Aztán megint állanak várakozó szemmel, de most már nyugodtabban.

— Haragszol-e még Jancsi Marcira?

— Nem haragszok — feleli a fiú csendesen.

— De ennek most nincs tintája. Megfelezel-e vele a magad tintáját?

— Meg.

— Hát akkor elmehettek.

Az ablakon utánuk néztem. Kint a havas kocsifúton csendesen ballagtak egymás mellett. A dombon, a keresztnél Marci megállt. Belenyúlt könyékig a tarisznyájába. Jancsi is megállt, a várakozón nézte a munkálatot.

Marci előmunkálta a tarisznya aljából a nagy birsalmát, meg a begylibicskát. Az almát kettévágta. Odanyujtotta a felét Jancsinak.

Gárdonyi Géza.

A TADASZI SZÁNTÁS

A hó eltűnt, Párászva mocson a rög...

A hegyeken felszakad a kőd...

Napsugárban fürdik a völgy...

A gazda fogja az ekét,

Es hóla tölti el szívét,

Míg a pocsirta zengi énekét...

Halkan zsongva zenél a szél,

Zsendülő fű, lopva kikél...

A föld felébredt, újra el...

Fekete testét tépi az eke,

Göröngyét csókkal hini nap keve...

Es mosolyog rá Isten kék ege...

Töréken hittel, tőri az ugart,

Es lelkébe virágszik három gyermekaró,

S míg földjét nézi jövő-mérő szemmel...

Nem a gazda szánt, hanem az Ember.

Nemes Nagy Mórtha.

APRÓSÁGOK ADOMÁK

Kínai per.

Egy előkelő kínai örökösödési pert folytatott. Jogügyénét egész a tizenegyedik századig vezette vissza és igazát hiteles családi okmányokkal támasztotta alá. A pereskedő kínai kocsiarkományt kitévő iratokkal bizonyított és több mint 65 ezer és és rökön nevét sorolta fel s igazolta a bíróság előtt. A pártatlanul álló örökösödési pert a kínai megnyerte.

Háborus kertészkedés.

A német tengerzár Anglia élemezési nehézségeit folytonosan növeli. Az angolok mindent elkövetnek, hogy a szigetország nyersanyaggal és élelmiszerekkel való ellátását biztosítsák. Ezt a célt szolgálja a következő intézkedés. Az angliai virágkeresztetek melegágyait és hajlató házaít csak felerészben szabad virággal beültetni. Az ágyak és hajlatházak másik felében zöldség és főzelékféléket kell termesztetni. Az angolok kedvence gyümölcsét, a földieperert csak korlátozva szabad termelni. Ugyanazok a szabályok vonatkoznak a földieper ágyak kihaszánálására, mint a virágágyak és hajlatházak okserüi hasznosítására. Az operágyak felében zöldséget és főzelék-növényeket kell termelni.

Festékek, mint hőmérők.

A mai gyáripár sok különös találmánnyal lepte már meg a világot. Most legújabbban olyan festékek alkalmazását kezdték el, különösen a motoriparban, amelyek különböző hőmérsékleten színüket változtatják. A színváltoztatásból aztán a munkavezetők meg tudják azonnal állapítani a befestett tárgy hőmérsékletét.

A színváltoztató festékek közül az a legérdekesebb, amely melegsítés közben minden magasabb fokon más színűvé változik. Így van egy festék, amely már 30 fokon barnából zöld színűvé lesz, majd 65 fokon világoskékbe változik, amit 145 fokig megtart. Ezen felül már sárgászöld színtől, s így tovább.

A kemencegyártásnál is felhasználják ezt a festéket, különösen ha ki akarják próbálni, hogy a kemence hogyan melegszik. A vizsgálat előtt az egész kályhát befestik a színváltoztató „hőmérő” festékkel, azután befűtik. Ha a kemence nem melegszik elég egyenletesen, egy idő múlva a kezdetben egyszínűből egész tarkává változik. Olyanszerű színre lesz, mint a magyar honvédség tarkára festett autójának. Ebből megállapíthatják, hogy fűtés közben a kemence egyes részei hogyan veszik át a meleget és esetleg mely részei maradnak hidegek. A gyártáskor azután arra ügyelnek, hogy a következő kemencék az addig hidegen maradt részek is egyformán kimelegedjenek, mert a kályha így fűt legjobban.

A nagykikindai szegényházban hall meg a cári Oroszország egyik leggazdagabb embere.

Nagykikindán az orosz Vöröskereszt Egyesület szegényházában nemrégiben meghalt Rezniker Arslark, aki a cári Oroszország egyik leggazdagabb embere volt. Nevét egész Oroszországban ismerik. Amellett, hogy az ország leghatalmasabb iparmagnása volt, néhány száz szálloda tulajdonosa is volt. Vagyontát többszázmillió rubellel becsülik.

Ígazmondás.

Feleség: Tudod, hány óra van? Reggel fél nyolc! Minek jöttél egyáltalában haza?

Pérj: Re... re... reggelizni!

Alapos gyaun.

— Mondja, pincér, biztos magában, hogy nekem fiatal csirkét és öreg bort hozott? Nekem nagy a gyaunom, hogy fordítva hozta.

Kossuth Lajos mondja:

Örömmel adnám szívverémet, örömmel áldoznám fel hátralévő napjaimat, ha kedves honunk szerethető fiát egy nagy gondolatban, a nemzet iránti hűség, a nép iránti igazság és a tőntöríthatatlan hon szeretet nagy gondolatában egyesíteni, parányi magam földáldozásával segíthetném.

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akik mely ügyből kifolyólag tanácsra kerülnek, ezen rovatunkban készséggel megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy a szakértőinknek a tanácsadás fizetésük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácsléró levél mellékeljenek 70 fillért (orvosi tanácsokért 1 pengőt), könnyebbég okébblyében. A tanácsadás költségeit nem fedezhetjük. Ha a választ leiben kívánják, ezenfelül még kürtörököt is beküldendő. Csak azok leveleire válaszolunk, amelyekhez néma is csatolva van. Fenntartjuk azonban az a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek kártyáké, a várt lapunkban adjuk meg.

Régi előfizető. Adott esetben az lető csak az anyját feltüntető az könyvet terjesztheti elő, ebből Kük az, hogy törvénytelen gyerttet há az apa. — akinek a személynyomzatlan — származása nem kétheti elbírálás tárgyát.

G. M. A községi és körjegyzők mefelelő szolgálati idő után, ha jónösítést nyertek, elhette a VII. zetesí osztályt. Elbe a fizetési tályba alispáni javaslat alapján hetnek. Arról nem tudunk felvilátsítást adni, hogy egy jegyző ösejöveldelme menyire raghat, his fűg ez a mellékjöveldelmektől. Henny a bejelentett új szabályer menyiben fogja érinteni a így anyagi helyzetét, arról nem tud felvilágosítást adni. Erdélyben tandó jegyzői tanfolyamokról ez eninus tudomásunk.

J. T. Erdéklődésére közöljük az vényben levő zárórarendeletokek. A 1882-1917. M. E. sz. rendelet 4-a jelenleg is éltben van és a közekezőképen szól: (hétkőznapí restzáróra).

Nyílt árusítási ízületeket (boltos az azokhoz tartozó irodai, rakat helyiségekkel együtt, reggeli 6 órá előtt kinyitni és esti 7 órán tul nyílt tartani, azokat a nyílt ízületeket pedig, amelyekben élelmi vagy egyárusági cikkeket árusítanak, reggeli 5 óra előtt kinyitni és este 9 órán nyílt tartani nem szabad. Oly ízüteken, ahol élelmi vagy egyárusági cikkeket más cikkekekkel együtt közbe helyiségben árusítanak, este 7 óra után csak az élelmi és egyedárusági cikkeket árusíthatók.

45.268-1935. K. M. r. l. §. (2-ik bek.) (vasárnap és ünneppal). A nagy és aközöség területén mindennemű kereskedelmi és ipari árusítás reggel 6 óráig d. e. 9 óráig végezhető. Azok a nagy- és kisüzemeknek területe, ahol az árusítás helyi hatályú adotti rendelet értelmében az évnék bizonyos szakában reggel 7 óra előtt megkezdhető, az árusítás az illető évnek az üzemeltetés megállapított időponttól d. e. 9 óráig folytatandó.

Dohány- és dohánygyártmányok árusítása vasárnap. K. M. 89.101-1927. rendelet 5. §. (2-ik bek.) Nem kizárólagos és korlátolt jogú dohányárusok, dohány, dohánygyártmányok, gyűjtő, szivarpapír, és papírszék, továbbá postai értékpapírok és okmánybélyegek csak a főüzletük yitvatartására megállapított idő előtt árusíthatnak.

Alább felsoroltaknak közzévettem mondunk a bejelentett új előfizetőket:

J. A. Csikmadaras, V. K. F. Szilágyi-Érd. B. J. Tölgyes, B. I. Senni-bükkös, K. J. Székelykút.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Mint ismeretes, a kiadésunkban megjelent 1941. évi „Erdélyi Magyar Napló” című könyvszáma már teljesen ingyen megkötött mindazon előfizetőknek, akik hátrélekeiket kiegyenlítették. A naplórt ezentúl úgy küldjük meg, hogy az illető előfizető lapjához mellékeljük, mert a naplót, mint melléklet szerepel. Természetesen ez azokra szól, akik hátrélekeik rendeztek. Mivel még naplárkézfűzetünk tart, azoknak is megküldjük fokozatosan, akik rövidesen rendezik előfizetési ügyüket.

Megbizottaink közül Vinczeffy Sándor Udvarhely megyében, valamint Háromszék megyében levő hátrélekos előfizetőinket keresi fel. Vinczeffy Sándor megbízottaink utasításai szerint Máthé Lajos is kiküldetett munkái egész s előfizetési díjak és hátrélekek beszedésére jogosítva van. Póh Imre Borszerce-Nassád megyében egész hasonló munkái.

Mintán a lemaradt területen több ezer előfizető — legalább is átmennyeg — elszakadt, emiatt bevételi lehetőségeink jelentősen csökkentek. Ezt azért közöljük, mert évek óta az új házasoknak keltséi bejelentései, illetve igazolások alapján egy évig ingyen küldtük a lapot. Most a fenti veszteségek miatt egyelőre az új házasoknak való ingyenes lapküldést átmenetileg felfüggesztettük és így csak azoknak küldjük, akiket már megelőzőleg be-

jelentettek. A lapküldést az utóbbiaknak az egy év lejártáig eszközöljük. Kérjük tehát a feltételek utáni, hogy ilyen bejelentéseket ne tegyenek addig, amíg lapunkban erre nézve utóbb értesítést nem küldünk.

Állik még nem rendeztek hátrélekeiket, azokat postautalékonnyon felszólítjuk, tehát kérjük azokat, akikhez ilyen utalvány érkezett, hogy az utalványon feltüntetett összeget küldjék be kiadóhivatalunkhoz. Ha pedig ilyen utalványt még nem küldtünk volna s az illető tudja, hogy hátrélekeiben van, szintén küldje be tartozását.

W. B. Korond, Gárdonyi Géza: „Világjáró angol” a regénye egyáltalán nem kapható.

M. F. Köszönettel vetjük a leveleiben foglaltakat és nagy örömről szolgálg, hogy a nemzet szempontjainak gondolatlány minden jóra való magyar ember foglalkozik. Ez önmagánál nagyobb érdem, mert miként írja, módosít tud rá, hogy miképpen lehetne ezen a mostani szomorú helyzetben változtatni. Természetes, hogy szívesen meghallgatjuk, ha beavat ennek a módszernek a titkába, ill. azáltal megismertük, magunk is hozzá fogunk szólni a dologhoz, mert abban máris egyetértünk, hogy úgy rothadt alma képes elrothasztani egy vagon almát is.

B. I. A magyar filmgyártás az utóbbi időben rendkívül nagy haladást mutat. A Hunnia filmgyárban a kétszázadik hangos filmet készítették el. A magyar filmgyártásnak mindezek mellett megvan az a nagy jelentősége, hogy megismerteti a világgal a magyar nemzetet és képekben s szóban megtartja azt az utókorunk.

T. J. Nagyvárad. A Molnár Lajos szerkesztőségének pontos címe: Kolozsvár, Julius Cézár-u. 14.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: I. d. Cs. Gy. Szatmárgörcsöd 6 (R. 1941 május 1-ig), M. A. és ifj. K. A. Lászlóháza 5.20-5.20. Cs. K. I. Umbod 5.20, D. G. Szamoskrassó 3.53, O. M. h. Mezőveresegyháza 3. S. L. Csikszentmárton 6, K. F. Székényerősszentmárton 3, T. I. Hatolyka 6, B. J. K. P. Ólásztelek 6, Sch. A. Kisujlak 3, E. K. P. Kézdialmás 5.20 (1940 évre), Á. Gy. Szatmárgörcsöd 5.20, B. G. Tusnádi 3, B. J. Mikófalva 6, E. Gy. Kovácsna 6, O. D. Szentmáté 6, M. Gy. és őrv. M. J.-né Kozsár 6 (6. tételben naplót másodszor elküldve), P. Gy. Erklávás 6, V. I. Bátor 6, K. F. Alsóboldog 6, K. K. Szamosod 4.20, Sz. F. Lemhény 5.20 + 6, J. K. Szaraberek 6, Sz. I. Szatmárgörcsöd 5.20, Sz. F. Gyergyószentmiklós 6, B. I. I. Gy. Győralfalu 13, B. V. V. Ehed 6, A. I. G. Nyárádszentimre 5, id. K. I. Magyardécs 5.20, B. P. Kórhölggy 10.20, ifj. S. J. Magyarlajos 5.20, M.

S. Szentábrahám 4, K. D. Magyardécs 5.20, A. E. Szamoskród 5.20, Zilahróli, M. Kaszinó 6, Ip. Olv. Kör 6 és R. K. G. Szilágykeredőri: V. Gy. 6 és ifj. V. K. F. J. A. K. és H. L. Erkeserő 11.30, T. P. Gy. Vajdaszentivány 6, G. M. Erődb 5.20, M. G. G.-né Vámfalu 5.20, K. A. Kálnok 6, B. M. Gelence 6, B. S. Kurtapatak 6, B. F. k. Feketelak 5.20, L. V. Kisikléd 10.20, M. G. Dós 10.20, Cs. S. Bálványosvárjala 5.20, N. K. Szatmárgörcsöd 5.20, B. Gy. Votés 5.20, K. B. Hosszúmező 5, id. B. J. Kispelcske 5.20 Pengő.

Minden szó 12 fillér, vastagabb betűvel 24 fillér. A legkisebb hirdetés 10 pengő. Álláskeresők részére 20 szóig 1 pengő 20 fillér. Előfizetőknek minden szó 10 fillér, vastagabb betűvel 20 fillér. Az apróhirdetést díj előre fizetendő. Jellegű leveleket csak a portó bekezdése esetén továbbítunk. Ugyanint az érdeklődőkre is csak úgy adunk választ, ha a válasz levélkapot mellékelik, vagy betűgépben küldik be a portóbekezdéssel.

Disz. és veteménykertész állást keres. Lakner János Kolozsvár. Zsigmond király-u. 64.

Szentábrahám Hungary Fogyasztási Szövetkezet 1941 május 1-én belépéssel (esetleg június 1.) bolt és kereskedelmi keres. Csalak nős keresztyén származású, kellő szakismerettel rendelkező egyének jöhettek számításba. Javulábuzás: havi kb. fizetés 10 P. vegyes és monopól árú után 3% forgalmi jutalék. Bilet és keresma helyiségek fűtésére 4-6 tüzifa beszállítva (felváltva a boltkezelő terhel.) Lakás természetben és kert-használat. Övadék: kézpénz garancia, mely boltkezelő letendő 400 Pengő és 1000 Pengő első helyeni ingatlan bekebelezés. Pályázók a bekebelezés ingatlanról hitelen teleknyvny kivonatot és értékbecslőnyitványt kötelesek csatolni. Az italmelési jog kiadásával, illetve átírásával járó okmányok beszerzése és költségei, a szátoés és keresma iparigazolványok kiadásához szükséges iratok beszerzése a boltkezelő terhelik. Utóbbi 5 hónap átlagos forgalma: 3.000 Pengő, ami 400 Pengőig könnyen fokozható. Pályázók kérsüket közvetlenül az Igazgatósághoz f. évi apr. 20-ig nyújtásb: Szentábrahám, Udvarhely m. Megjegyzés: betétségülöz felerészben, 4%-os adó egészen a boltkezelő terhelik.

T. EGYETEMI KÖNYVTÁR
KOLOSZVÁR
Szent György tér
Bukarest

Cigányoké ez a hónap.
Bonne azért van sok jó nap.
Havas eső, gyors fergeteg;
Dolgos ember, mit árt neked?

Tanuld meg!

Hogyan süssünk levente-pogácsát?

Hozzávaló: $\frac{1}{4}$ kg. liszt, 14 dek. zsír vagy vaj, 1 tojás, 2 dl. tejjel, 2 dl. pörkölt répa szirup, fél kávéskanál szóda-bikarbonsav, fél kávéskanál fahéj, fél kávéskanál szegfűszeg, fél citrom szelet héja, 1 drb. vanília por. A zsírt eldözsöljük a liszettel és szóda-bikarbonsavval, beletesszük a

többi anyagot, utóhátra a tejjel felöntött répacukrot, rétes tészta keménységére gyurjuk, pogácsának szaggatva vetejét sűrű sziruppal megkenjük, dióval behintjük (mártjuk) és jó meleg sütőbe gyors tűznel sütjük. Hetekig puha és jól megáll. Tízórai kocka. Hozzávaló: $\frac{1}{4}$ kg. liszt, $\frac{1}{4}$ l. tej, 1 kiskanál szóda-bikarbonsav, fahéj, szegfűszeg, 1-2 evőkanál napraforgó olaj, citrombaj reszelve, kevés só, 2 dl. pörkölt répaszirup (a tejjel öntjük fel). Puha rétesészta keménységére gyurjuk. Kinyújtjuk ujnyi vastagra, négyzetűre, letes darabokra vágjuk késsel, közepén megházasítjuk a hockákat, sűrű sziruppal bekenjük, dióval (ha van) meghintjük és gyors tűznel sütjük. — Zoltáné Csapó Lujzika, ig. kánikónő.

Készítsünk eserepet trágyából!

A rendes zöldéppalántát általában ládában vagy eserepben kell előnevelni. Egyes zöldégféléket azonban csakis különleges eserepben lehet nevelni, mint például a dinnyét is. A cserép beszerzésére, különösen akkor, ha nagy ömögben állítunk elő palántákat, nincs mindég mód. Ezért már régebben felvetődött a gondolat egy olcsóbb cseréppórá anyag bevezetésére. Már árusítanak júrányos áron papircserépet, sőt újságpapírból házilag készíthető cserépekről is lehet hallani. Ezek a cserépek természetesen

csak egy-egy időnyre jók és a palántanevelés végére rendszerint már elromlanak. A cserép tulajdonképpen azért kell, hogy a gyökereket úgy nevelhessük, hogy azok a földlabdát összetartsák és szakadók nélkül legyen állítható. Készíthetünk szalmás marhatrágyából és agyag keverékéből is cserépet. Egy kádba agyagpépet áztatunk be, melybe felerészben szalmás marhatrágyát keverünk. A keverést igen alaposan kell végezni. Ezután 10—15 darab 12 centiméter átmérőjű cserépet belülről olajfestékkel többször áfestünk. Ugyancsak 10—15 darab 6 centiméter átmérőjű cserépet kívülről festünk be olajfestékkel. Ha a cserépek már jól megszáradtak, kezdődhet a cseréppórázás. A nagyobb cserépekre korúbelát a fél magasságig töltünk a sűrű, szalmás pépből, majd a kisebb cserépet betelnyomjuk úgy, hogy a pép felnyomódik a nagyobb cserép széléig. Így haladva az összes cserépet megtöltjük és néhány napra szárikatni felrekesztjük melegbő helyre. Ha az agyagpép veszt nedvességéből, összúzódik és könnyen levalik az olajfestékkel bekent máttacserépekről. Szorosan munkálunk sok száz cserépet gyárihatunk. Az előkészületeket azonban megősen el kell végezni. A szalmás trágya felhasználása lehetővé teszi, hogy ha növényeket nevelünk ilyen cserépben, azok öntözés után is összetartanak. Kisebbsé kiülterve a trágyás agyag elmulik, de ez jó félszek-trágyát jelent a fiatal növénynek.

A megbízható ember

— Megbízható ember az a Kis János? Meglátja, ami ígér?
— Soha.
— No, ennek örülök. Nekem egy pofont ígért.